

ถอดเทปรายการ “จุดเปลี่ยนประเทศไทย” ช่อง NBT

วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เวลา ๑๓.๐๐ นาฬิกา

พิธีกรหญิง : สวัสดีค่ะต้อนรับสู่รายการจุดเปลี่ยนประเทศไทยค่ะ จุดเปลี่ยนประเทศไทยสร้างแรงใจในการปฏิรูปค่ะ เจอกันทุก ๆ วันจันทร์ถึงพฤหัสบดีนะคะ สองทุ่มครึ่งเป็นต้นไปค่ะ วันนี้ศศิธรณ เลิศวิริยะ ประภาและคุณวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา เป็นพิธีกรดำเนินรายการนะคะ และในคืนนี้ค่ะเราได้รับเกียรติจากท่านประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญค่ะ อาจารย์มีชัย ฤชุพันธุ์ ให้เกียรติมาพูดคุยกันด้วยนะคะ สวัสดีค่ะ อาจารย์คะ

พิธีกรชาย : สวัสดีครับอาจารย์ เรื่องรัฐธรรมนูญผมก็สนใจติดตามนะฮะ ทราบมาว่าแว่วมาว่าของอาจารย์เสร็จแล้ว จริงไหมครับ

ท่านมีชัย : ถ้าพูดแบบชาวบ้าน เสร็จแล้ว เสร็จแล้ว เอาหมูหรือเอาไก่ ยังไม่เสร็จทีเดียวหรอกครับ เพียงแต่ว่าประเด็นสำคัญ ๆ ที่จำเป็นจะต้องมีไว้ในนั้นเราได้พูดกันจบสิ้นแล้ว คราวนี้ในระหว่างทำงานเนี่ยประเด็นไหนที่เราพูดจบ คนร่างก็จะร่างตามมา เป็นการร่างเบื้องต้น เพราะฉะนั้นถ้าถามว่า ณ วันนี้เรามีร่างรึยัง คำตอบก็คือมีแล้ว แต่เป็นร่างเบื้องต้น

พิธีกรชาย : ที่นี้ประเด็นหลัก ๆ ครับที่ประชาชนสนใจ อันไหนที่นิ่งแล้ว ไม่ขยับแล้ว มีประเด็นไหนบ้าง

ท่านมีชัย : ส่วนใหญ่ก็นิ่งแล้ว ที่นี้คำว่านิ่งในที่นี้หมายความว่านิ่งในแง่มุมมองของกรรมการ เมื่อเวลาเราทำเสร็จแล้วเราจะส่งต่อไปให้คนที่เค้าเกี่ยวข้องเค้าได้ดู ถึงตอนนั้นอาจจะมีคนทักท้วง ตีติง อยากให้เพิ่มเติม อยากให้แก้ไข อันนั้นเราก็ต้องเอากลับมาพิจารณา ซึ่งถ้าเราเห็นด้วยกับเค้าเนี่ยเราก็ต้องเปลี่ยน เปลี่ยนแปลงแก้ไขเพิ่มเติม

พิธีกรชาย : เปลี่ยนได้ ยังเปลี่ยนได้อยู่

ท่านมีชัย : ครับ

พิธีกรชาย : ที่นี้ ประเด็นหลัก ๆ ที่เกี่ยวกับประชาชนฮะอาจารย์ ที่ดูแล้วแปลกแตกต่างมีการปฏิรูป หรือจะส่งมาให้เกิดปฏิรูปเนี่ยครับอาจารย์ เป็นยังไงบ้างครับ

ท่านมีชัย : เบื้องต้นในส่วนที่เกี่ยวกับประชาชนนะครับ เราเปลี่ยนหลักคิดใหม่ จากเดิมที่ว่าแต่ละกลุ่มแต่ละคณะอยากได้สิทธิอะไรก็มาขอให้เขียนไว้ ก็เขียนมากขึ้น ๆ จนกระทั่งมันกลายเป็นล้นแล้ว แต่ก็ไม่ได้แปลว่าท้ายที่สุดมันจะคุ้มครองสิทธิทั้งหมดของประชาชนได้ เราจึงเปลี่ยนหลักคิดใหม่ เขียนใหม่ว่า ต่อไปนี้เราถือว่าประชาชนทุกคนเนี่ยเมื่อเกิดมาแล้วมีสิทธิ ๑๐๐ % อะไรที่คิดว่าทำแล้วจะเกิดความเสียหายหรือเกิดผลกระทบหรือกระทบต่อประชาชนโดยส่วนใหญ่จะเขียนข้อห้ามไว้ อะไรที่ไม่ห้ามไว้แปลว่าทำได้ ที่นี้การห้ามจะมีห้ามอยู่สองที่ ที่หนึ่งห้ามไว้ในรัฐธรรมนูญ อีกที่หนึ่งก็คือเมื่อมีกฎหมายออกมาใช้บังคับ คนก็สงสัยว่าถ้ารัฐธรรมนูญต่อไปก็อาจจะออกกฎหมายอะไรต่ออะไรที่ไปจำกัดสิทธิของประชาชนได้ เราก็เขียนเป็นหลักการไว้ว่าในการออกกฎหมายจำกัดสิทธิเนี่ย ๑. ต้องไม่เกินความจำเป็น ๒. ต้องคำนึงถึงสิทธิมนุษยชน ๓. ต้องคำนึงถึง

ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ก็แปลว่าหลัก ๓ อันนี้จะเป็นกรอบคุ้มครองประชาชนว่าไม่มีรัฐบาลไหนที่จะมาทำให้มันเปลี่ยนไปจากนี้ได้

พิธีกรชาย : ที่ว่ามีกรอบ มีขอบเขต ประชาชนมีสิทธิเพิ่มขึ้นใหม่ครบอาจารย์ หรือว่าสิทธิเท่าเดิมแต่ว่าผลในทางปฏิบัติจะมีสิทธิมากขึ้นตามกลไกที่เพิ่มขึ้น

ท่านมิชัย : ด้วยวิธีนี้ก็แปลว่าเมื่อประชาชนอยากทำอะไร อยากรวมตัวกันทำอะไรก็ได้ เพียงแต่ว่าต้องไปขำเลียงกฎหมายซักหน่อยว่าเค้าห้ามไหม เช่นว่า อยู่ ๆ จะไปตีหัวคนเนี่ยก็ต้องไปดูว่ากฎหมายเค้าห้ามรึเปล่า ถ้าเค้าห้ามไว้ก็อย่าไปทำ คราวนี้อีกอันหนึ่งที่เราเขียนเอาไว้เนี่ยก็คือว่าในการใช้สิทธิของคนต้องคำนึงถึงสิทธิของคนอื่นด้วยเพราะถ้าเราใช้สิทธิของเราโดยไม่มีขอบจำกัดมันก็จะนำความเดือดร้อนไปสู่คนอื่น เพื่อนบ้านเรือนเคียง หรือสังคม หรือชาติในที่สุด เราก็ก็นเขียนเตือนไว้ให้รู้ว่าสิทธินี้เป็นสิทธิที่จะต้องนึกถึงคนอื่นด้วยนะ อย่าไปนึกว่าเราทำอะไรได้โดยไม่ต้องเกรงอกเกรงใจอะไรใคร

พิธีกรหญิง : ค่ะ โดยเนื้อหาเนี่ยค่ะ ส่วนใหญ่แล้วที่ตอนนี้ให้ความสนใจกันจะเป็นเรื่องของการปกครอง เรื่องของการเมือง ตรงนี้มีทิศทางอะไรที่ไม่เหมือนเมื่อก่อนที่ผ่านมาบ้างคะ

ท่านมิชัย : คือรัฐธรรมนูญก็เป็นกฎหมายสูงสุดที่จะวางหลักในการปกครองประเทศ บริหารประเทศ รูปแบบของประเทศ แล้วก็องค์ประกอบของทั้งหลายในทางการเมือง เบื้องต้นทีเดียวก็คือฝ่ายนิติบัญญัติ ที่มาของฝ่ายนิติบัญญัติก็จะไม่เหมือนของเก่า เราก็นึกถึงว่าจะทำยังไงให้ประชาชนเวลาออกไปใช้สิทธิลงคะแนน พวกเขาไม่เสีย ไม่ตกน้ำ แล้วในขณะเดียวกันทำให้เกิดความรู้สึกว่าที่ออกไปลงคะแนนเนี่ยไม่ใช่สักแต่เดินไปลงคะแนน เราต้องคิดอะไรหลาย ๆ อย่าง เพราะว่ามันเป็นส่วนร่วมในการปกครองประเทศ แล้วเราก็มักกลไกในการที่ทำให้เค้าต้องคิดว่า ๑. คนที่จะไปเลือกดีไหม ๒. พรรคที่จะไปเลือกที่คนนั้นสังกัดอยู่ดีไหม และ ๓. ถ้าพรรคนั้นเป็นรัฐบาลพรรคนั้นจะเอาใครมาเป็นนายก เพราะฉะนั้นกลไกเหล่านี้จะช่วยกระตุ้นทำให้ทุกคนออกไปใช้สิทธิด้วยความรู้สึกที่เรานี้เราเป็นเจ้าของ เพราะฉะนั้นในกระบวนการในการจัดการเลือกตั้ง ส.ส. เราจึงกำหนดว่าให้ไปลงคะแนนเบอร์เดียว เบอร์เดียวนี้แหละมันจะมีผลต่อไปถึงว่า ส.ส. ที่สมัครรับเลือกตั้งในเขตใครจะได้รับเลือก ส.ส. ที่อยู่ในบัญชีรายชื่อของพรรคไหนใครจะได้รับเลือก พวกนี้ก็จะเป็นที่เกิดจากการไปลงคะแนนใบเดียว ซึ่งจะง่ายเพราะว่าเราก็ก่าใบเดียวแล้วผล การคำนวณ กกต. ก็ไปคำนวณเอง

พิธีกรชาย : ที่นี้อย่างนี้ครบอาจารย์ครบ โครงสร้างของอำนาจจะครบซึ่งหลังปี ๔๐ มาเนี่ยมีการเพิ่มอำนาจให้ฝ่ายการเมืองเยอะ ทุนก็เข้าไปอยู่ในฝ่ายการเมืองเยอะ มันทำให้ความสมดุลเนี่ยมันเพี้ยนไปนะครบ การเมืองก็มากดขี่หรือมายู่่งุ่นวายกับฝ่ายราชการ การปรับสมดุลเนี่ยอาจารย์มีกลไกในรัฐธรรมนูญนี้ใหม่อะ ที่ไปด้วยกันได้

ท่านมิชัย : คือ การเมืองมันก็จะกันไปตามธรรมชาติ แต่สิ่งที่เรากังวลกันอยู่ ๑. การที่ฝ่ายการเมืองใช้อำนาจโดยไม่ชอบธรรม ๒. ใช้อำนาจไปในทางทุจริตเอื้อประโยชน์ให้กับพรรคพวกเพื่อนพ้องอะไรแบบนี้ โอตรงนั้นนะเป็นส่วนที่สำคัญ เพราะฉะนั้นในร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ก็จะเขียนห้าม ควบคุม กำกับแล้วก็สกัดออก

พิธีกรชาย : ห้าม ความคุม กำกับ สกัดออก ๔ ขั้นตอน

ท่านมิชัย : หมดทุกขั้นตอน คือจะมีบทบัญญัติห้ามว่าไม่ให้ทำ ห้ามเฉย ๆ ก็ไม่ค่อยมีประโยชน์ เราก็มักกลัวว่าถ้าคุณทำ ชาตินี้ทั้งชาติคุณอย่ากลับมาเล่นการเมืองเลย

พิธีกรชาย : ทูจริต ชื่อเสียง อะไรพวกนี้

ท่านมีชัย : อะไรพวกนี้คุณอย่ากลับเข้ามา ๒. ถ้าเป็นกรณีที่มีมันสีเทา ๆ ไปทางดำ ยังหาหลักฐานอะไรไม่ได้ คุณก็อาจจะถูกคนเค้าชี้ว่าคุณขาดจริยธรรมทางการเมือง ฝ่าฝืนจริยธรรมอย่างร้ายแรง เมื่อไหร่ที่ใครถูกชี้ อย่างนี้คุณก็ต้องพ้นจากตำแหน่ง และเมื่อพ้นจากตำแหน่งแล้วก็จะกลับมาไม่ได้อีกเหมือนกัน เพราะฉะนั้น sanction เหล่านี้มันค่อนข้างจะรุนแรง เราก็หวังว่าคนจะเริ่มตระหนักว่าคุณจะเสีียงเธอ

พิธีกรหญิง : คือดูโพลนะคะอาจารย์หลายคนหลายที่ ส่วนใหญ่บอกว่าทูจริตอย่ากลับมาอีก

ท่านมีชัย : ใช่

พิธีกรหญิง : แล้วก็ถ้าได้ใบแดง อันนี้คือประชาชนพูดเลย ทิศทางก็เป็นเหมือนกัน

ท่านมีชัย : ใช่ คือเมื่อไหร่ที่คุณไปทูจริตการเลือกตั้ง โดนจับได้ ศาลตัดสิน ขาดคดีก็อย่ามา

พิธีกรชาย : ที่นี้อย่างนี้ อาจารย์ครับ จริยธรรมเนี่ยนะครับคำนี้ก็มีความแล้วแต่ว่าดูเหมือนไม่ค่อยได้ผลนะอะ มืองค์กรหรือมีกลไกอะไรไหมครับที่พื่อนักการเมืองขาดจริยธรรมเนี่ยแล้วใช้อำนาจแม้ว่าจะเทา ๆ เนี่ย หาหลักฐานไม่ได้ ใครจะเป็นคนชี้แล้วก็ไปจัดการกับเขา

ท่านมีชัย : ที่ผ่านมาเวลาจะทำมาตรฐานด้านจริยธรรมเนี่ยองค์กรแต่ละองค์กรเค้าทำ พอทำเสร็จแล้วมันก็ อย่างงั้นอย่างงั้น

พิธีกรชาย : เหมือนยันต์กันผีอะอาจารย์ มาแปะเฉย ๆ

ท่านมีชัย : คือจริง ๆ จะได้ชื่อว่าได้ทำแล้ว เราารู้สึกว่าทำอย่างนั้นมันไม่มีมาตรฐาน ก็เลยกำหนดเอาไว้ ว่าองค์กรอิสระทุกองค์กรจะต้องมาร่วมประชุมปรึกษาหารือกันแล้วก็วางมาตรฐานทางจริยธรรมขึ้นไว้เป็น ปลายลักษณะอักษรแล้วมาตรฐานทางจริยธรรมอันนี้ก็จะเป็นไปใช้กับทุกองคาพยพ แล้วในมาตรฐานจริยธรรม จะต้องบอกด้วยว่าอะไรถ้าฝ่าฝืนแล้วเป็นเรื่องขออะลุ่มอล่วยกันได้ เหมือนกับว่ากล่าวตักเตือนอะไรแบบนี้ กันได้ อะไรที่ฝ่าฝืนแล้วจะถือว่าเป็นเรื่องร้ายแรง มันก็จะคล้าย ๆ กับ ความผิดวินัยของข้าราชการ วินัยธรรมดาหรือวินัยร้ายแรง

พิธีกรชาย : ใครเป็นคนตรวจสอบตรงนี้ฮะอาจารย์

ท่านมีชัย : คนทุกคนจะมีสิทธิตรวจสอบ

พิธีกรชาย : ประชาชนด้วย

ท่านมีชัย : ครับ เพราะเราจะกำหนดไว้ให้เป็นคุณสมบัติอย่างหนึ่ง เหมือนกับคุณสมบัติในเรื่องคุณวุฒิ เรื่องไม่ ล้มละลาย ไม่ถูกจำคุกอะไรแบบพวกนี้ ถ้าเมื่อไหร่คนเขารู้สึกว่า เอ๊ะไอ้ละเมิด เขาก็มีสิทธิไปร้องต่อหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องซึ่งในนั้นจะกำหนดว่าไปที่ไหน หรือ กกต. เห็น หรือ ส.ส. ส.ว. ด้วยกันเห็น เค้าก็มีสิทธิไปร้อง พอร้องแล้วก็จะไปที่ศาลรัฐธรรมนูญซึ่งมีอำนาจในการชี้ว่าใครขาดคุณสมบัติหรือไม่ พอเขาชี้ว่าใช่ ไป

พิธีกรชาย : ครับ คราวนี้ประชาชนรู้แล้วนะครับว่าตัวเองมีสิทธิอะไรบ้างนะครับ นักการเมืองเป็นยังไง จริยธรรม เออนายกของท่าน

ท่านมิชัย : นายกรัฐมนตรีมีปัญหาอยู่ ๒ เรื่อง เรื่องที่หนึ่งก็คือว่านายกควรจะมาจากไหน ฝ่ายที่นิยม ส.ส. ก็จะบอกว่าต้องมาจาก ส.ส. อีกฝ่ายหนึ่งก็บอกว่าไม่จำเป็นหรือใครก็ได้ เรื่องนี้ก็เป็นที่ถูกเถียงกัน เราก็คิดว่าเราอย่าเป็นคนตัดสินเลยฉะนั้นการร่างรัฐธรรมนูญอย่าเป็นคนตัดสินเลย เราเปิดไว้ก็แล้วกัน วิธีการ ที่มาของนายกรัฐมนตรีเราก็กำหนดไว้ว่าพรรคการเมืองจะต้องประกาศรายชื่อให้รู้ก่อนเลือกตั้ง

พิธีกรชาย : เอาไปซึ่งไว้ เอาไปให้ประชาชนเค้าดู

ท่านมิชัย : ครับ ซึ่งอันนี้มันมาจากปัญหาที่สอง คือว่าเราไม่เคยรู้มาก่อนเลยว่าพรรคการเมืองแต่ละพรรคจะเอาใครเป็นนายกรัฐมนตรี ตามรัฐธรรมนูญที่ผ่านมาเวลาจะเสนอชื่อก็ไปเสนอในสภาแล้วสภาก็โหวตกัน ถ้าใครได้เสียงข้างมากคนนั้นก็ได้นายกรัฐมนตรี แต่เราไม่เคยรู้ล่วงหน้าว่าเค้าจะเอาใครเป็นนายกแล้ว ถ้าสภาโหวตให้คนนั้นเป็น บางทีน่ากลัวกว่าเป็น ส.ส. หรือไม่เป็น ส.ส. อีก เพราะถ้าเอาใครก็ไม่รู้ซึ่งไม่มีความรู้ความสามารถหรือบกพร่องหรืออะไรต่าง ๆ แล้วมาเป็นนายกรัฐมนตรีก็หวาดเสียวเหมือนกัน เพราะฉะนั้นกลไกที่เราวางก็อาจจะลำบากไหมถ้าพรรคจะประกาศในวันที่ไปสมัครรับเลือกตั้งว่าถ้าพรรคข้าพเจ้าได้รับเสียงข้างมาก ข้าพเจ้าจะเสนอคนเหล่านี้เป็นนายกรัฐมนตรี

พิธีกรชาย : มี ๕ คน

ท่านมิชัย : เราก็กำหนดไว้เพื่อไม่ให้มันแคบจนเกินไป ให้เค้ากำหนดแค่ ๕ คน ถามว่าใครเป็นคนกำหนด พรรคการเมืองเป็นคนที่จะต้องมิตินในการกำหนด กำหนดแล้วก็ให้ กกด. เป็นคนไปประกาศ ที่นี้เวลาเราไปเลือกตั้งเราจะรู้ ถ้าเราเลือกพรรคนี้จะได้คนนี้ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕

พิธีกรชาย : ก็เหมือนเลือกทางอ้อม

ท่านมิชัย : คล้าย ๆ เกือบจะเป็นอย่างนั้น

พิธีกรชาย : แต่ที่นี่ยังง้ออาจารย์ เสนอ ๕ คนไปแล้วนะครับ พอดีรัฐบาลไปแล้วคนที่ ๑ ได้มาเป็น พอคนที่ ๑ มีอันเป็นไปไม่ว่าด้วยเพราะอะไรก็แล้วแต่ อยู่ ๆ ไปแอบเอาคนนอกมา

ท่านมิชัย : ไม่ได้ ต้องอยู่ในรายชื่อนั้น ตลอด ๔ ปีต้องอยู่ในบัญชีนั้น

พิธีกรหญิง : ยัดใส่ไม่ได้

ท่านมิชัย : ไม่ได้

พิธีกรหญิง : ที่นี้มีกรณีที่ปลายสัปดาห์ ก็คือ วันที่เราออกอากาศกันคือวันจันทร์ มีกรณีของ ส.ว. ปราบกฏขึ้นมา อันนี้ตกผลึกแล้ว

ท่านมิชัย : ส.ว. เนี่ย เดิมคิดกันว่าเป็นสภาที่เลี้ยงแล้วก็เป็สภาถ่วงดุลองกฎหมายในฐานะที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิสูงกว่า เราพบว่าจริง ๆ ตอนนี ส.ส. มีความรู้ความสามารถสูงพอแล้ว ไม่ต้องการที่เลี้ยงแล้ว ถามว่าแล้ว ส.ว. จะมาทำหน้าที่อะไร ส.ว. ก็ควรจะทำหน้าที่ดูกฎหมายในแง่มุมมองอีกแง่มุมมองหนึ่งที่ไม่ใช่แง่มุมจากพรรคการเมือง เพราะ ส.ส. ดูเนี่ยจะดูแง่มุมของพรรคการเมือง ตามนโยบายของพรรคการเมืองแต่เนี่ยนโยบายเหล่านั้นจะส่งผลกระทบต่อกลุ่มคนไหนคนกลุ่มไหนโดยไม่มีใครไปสนใจเลย เราก็คิดว่า ส.ว. ควรจะทำหน้าที่นี้

ในขณะที่เดียวกัน ถ้าของเดิมให้ ส.ว. มีอำนาจถอดถอน เราก็พบความจริงว่าไม่เคยถอดใครได้ ทั้ง ๆ ป.ป.ช. ชี้แล้วไม่เคยถอดได้ เพราะอะไร เพราะว่าในที่สุด ส.ว. ไปอยู่ใต้อาณัติพรรคการเมือง เพราะฉะนั้นเวลา ลงคะแนนหรืออะไรก็ตามก็จะเป็นไปตามทิศทางของพรรคการเมือง เราก็คิดว่าถ้าจะทำให้ ส.ว. มีประโยชน์กับ บ้านเมืองอย่างแท้จริง มันต้องทำให้ ส.ว. ปลอดภัยจากพรรคการเมือง ไม่ต้องอยู่ใต้อาณัติพรรคการเมือง คราวนี้ ถ้าเราไปกำหนดว่าให้ ส.ว. มาจากการเลือกตั้งโดยตรง ถามว่า ส.ว. จะปลอดภัยจากพรรคการเมืองได้ไหม คำตอบ ก็คือไม่ได้ เพราะคน ๆ หนึ่งที่ไม่ใครสนับสนุน ไปลงสมัครรับเลือกตั้งจะไปหาเสียงทั้งจังหวัดได้ยังไง มันก็จน ปัญญา ในที่สุดก็หันเข้าหาพรรคการเมืองให้พรรคการเมืองสนับสนุน เมื่อได้รับการสนับสนุนจากเขาเข้า เวลา ที่เขาจะให้ทำอะไรก็ต้องทำตามเขา เป็นธรรมชาติเป็นธรรมดา เพราะฉะนั้นเราก็เลยคิดว่าหาทางให้ ส.ว. เข้า มาได้อย่างชนิดที่ประชาชนมีส่วนร่วม คำว่าประชาชนมีส่วนร่วมแต่ก่อนนี้ก็บอกว่าเขียนทุกอย่าง ทุกขั้นตอนหมด บอกประชาชนมีส่วนร่วม แล้วร่วมยังไง ฟังดูดีแต่ไม่เคยมีใครรู้แล้วร่วมยังไง ร่วมอย่างมาก ก็เพียงแต่ผมเห็นอย่างงี้ ก็จบ ไม่มีอะไร เราก็เอาสองอย่างนี้มารวมกัน คือ ๑. ให้ประชาชนที่เขาสนใจจริง ๆ ได้ มีโอกาสเข้ามาโดยไม่ต้องไปยุ่งกับเรื่องพรรคการเมือง ทางเดียวที่จะทำได้ก็คือให้เค้ามาจากกลุ่มความสนใจ กลุ่มความรู้ กลุ่มอะไรต่าง ๆ

พิธีกรชาย : ไม่ใช่กลุ่มอาชีพใช่ไหมอาจารย์

ท่านมิชัย : รวมทั้งอาชีพด้วยก็ได้ เพราะว่าแต่ละคนเขาก็จะมีแนวความคิดในทิศทางที่เขาคุ้นเคย จะได้เอามาพูด ในสภาให้รู้ทิศทางหนึ่งมุมมองอีกแง่มุมหนึ่ง คราวนี้เมื่อให้ประชาชนเข้ามาเนี่ยคงมากันเยอะ แล้วถ้าให้เลือก มันก็จะเป็นอีกเรื่องหนึ่งอีก เราก็เลยบอกว่าถ้ามันก็เลือกกันเองได้ใหม่ จะมาเท่าไรก็แล้วแต่แล้วก็ให้เลือก กันเองให้เหลือเป็นขั้น เป็นขั้น เป็นขั้นไปจนถึงขั้นสูงสุดสุดท้าย คนก็พูดอย่างเงี้ย Block vote ทำไง ถ้าให้เขา เลือกเองในกลุ่มของเขามันก็บล็อก Block vote ได้ เราก็ออกแบบว่าแต่ละกลุ่มเสนอมาสมมติว่า ๒๐๐ แล้ว อีก ๑๙ กลุ่มเป็นคนเลือก แล้วแต่ละคนเลือกได้คนนึง เพราะฉะนั้นมันไม่มีทางที่จะไป Block vote หรือจะไป แลกเปลี่ยนคะแนนกันได้ อย่างน้อยที่สุดเท่าที่เราคิดได้ในขณะนี้ ด้วยวิธีนั้นเราก็เชื่อว่าคนที่เข้ามาจะมาจาก หลากหลายสาขาของพลเมืองของทั้งประเทศ ทุกคนจะต้องมีสิทธิไม่เข้าข่ายใดข่ายหนึ่ง ๑ ใน ๒๐ นั้นอยู่เสมอ จะต้องมีส่วนเข้าได้ คนทุกคนก็จะมีส่วนแล้วก็เลือกกันเองแล้วก็เข้ามาแล้วมาทำหน้าที่นี้ เมื่อก่อนมีคนเค้า ถามว่าที่เคยพูดกันเรื่องสภาผิวเมีย ที่ผ่านมามีเค้าก็ไปจดทะเบียนหย่ากัน ก็เห็นกันอยู่ชัด ๆ ในที่สุดก็เป็นเรื่องน่า อับอาย ก็เขียนไว้ในรัฐธรรมนูญก็ยังไม่หาวิธี ก็มานั่งคิดว่าแต่ก่อนที่เราห้ามเพราะ ส.ว. มีอำนาจถอดถอน การ ที่มีความสัมพันธ์กันทำให้การทำหน้าที่ไม่ได้ครบถ้วนแต่บัดนี้เราไม่มีแล้วตรงนั้นเราก็ไม่ต้องกลัว ๒. การ เลือกตั้งที่จะต้องใช้อิทธิพลของสามีหรือภรรยาที่อยู่ในสภาอยู่แล้วมันก็ไม่ดีเพราะเราใช้วิธีเลือกทางอ้อม เพราะฉะนั้นความจำเป็นที่จะต้องไปห้ามเค้าทำให้เกิดความวุ่นวาย มันก็ไม่มีจำเป็นแล้ว ก็โอเคอยาก สมัครก็สมัคร

พิธีกรชาย : ที่นี้อยากจะถามอาจารย์เรื่องสำคัญเลยอะ เป็นเรื่องที่โดดเด่นมากหลังจากการเปลี่ยนแปลง หลังจากวันที่ ๒๒ พฤษภาคม เรื่องปราบทุจริต ซึ่งอาจารย์บอก วันนั้นผมจำได้ว่าบางที่แม้แต่เจ้าหน้าที่ ป.ป.ช. เองก็ยังมีส่วนไปเกี่ยวกับเค้าอะนะครับ อย่างนี้อะนะครับ รัฐธรรมนูญฉบับนี้จะแก้ จะอธิบายเรื่องนี้ยังไง

ท่านมิชัย : รัฐธรรมนูญฉบับนี้จะมิบบัญญัติในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตมากเลย เพราะทุกขั้นตอนเราจะ สกัดคนพวกนี้ออกไปเรื่อย ๆ แล้วก็อะไรที่เราเคยพบเห็นว่าใครเค้าทุจริตกัน เช่น งบ ส.ส. เนี่ย มันเป็น

การทุจริตร่วมกันทั้งเมือง ส.ส. ทั้งสภาก็ไปช่วยกันตั้งงบประมาณกันเอาไว้ เอามากองไว้ สำนักงบประมาณก็ไปช่วยเขาจัด กระทรวง ทบวง กรมก็ไปช่วยรับโครงการเอาไว้ แอบซ่อนไว้เพื่อไปให้ ส.ส. คณะรัฐมนตรีก็เป็นคนไปมีมติเพื่อให้โครงการเหล่านั้นไปใส่ไว้ เพราะฉะนั้นมันเป็นเรื่องน่าอานาจใจมากที่สุดที่ประเทศไทยอยู่มาได้ยังไง ที่องคาพยพของประเทศทั้งประเทศร่วมมือกันฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญแล้วก็ทุจริต

พิธีกรชาย : คำเรียบบุรณาโกง คือร่วมกันโกง

ท่านมีชัย : จะเรียกอะไรก็แล้วแต่ แต่เราว่าเรื่องน่าอานาจ เราก็เขียนเรื่องนี้ค่อนข้างเข้ม เราก็ห้าม ห้ามไม่ให้ทำ แล้วเขียนไว้เลยว่าถ้าได้ความว่าทำ สภาไปทั้งสภาเพราะสภาเป็นคนโหวต

พิธีกรหญิง : ต้องรับผิดชอบร่วมกัน

พิธีกรชาย : หมายถึงงบประมาณเนี่ยหรือครับ ถ้าจับได้เนี่ยโดนเลย

ท่านมีชัย : ใช่ โดน คณะรัฐมนตรีไปทั้งคณะ แล้วห้ามกลับมาอีก จะได้ลองดูกัน อย่างน้อยเราก็สกัดทีละ ๕๐๐ ๓๕ ไปเรื่อย ๆ

พิธีกรหญิง : ไม่ได้กลับมาอีก ไปแล้วไปลับด้วยนะ

พิธีกรชาย : ส.ว. โดนด้วยไหม

ท่านมีชัย : ถ้า ส.ว. โหวตกับเค้าด้วยก็โดนด้วย

พิธีกรชาย : อันนี้เป็นผลของรัฐธรรมนูญอัตโนมัติหรือว่าต้องมีใครมาตัดสินมัยอาจารย์

ท่านมีชัย : มันก็ต้องมีคนมาชี้ว่าร่วมหรือไม่ร่วมแต่ว่าจะไม่มีอายุความ โอเค ตอนนี้อยู่ในอำนาจไม่มีใครกล้าพูด ออกไปแล้ว ๑๐ ปี ๒๐ ปี กรรมติดจรวดตามไป แล้วเรากำลังคิดว่าเราจะเขียนยังไงให้ปลักกระทรวง อธิบดี ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณรับผิดชอบทางแพ่งเอาเงินคืนมาโดยไม่มีอายุความ

พิธีกรชาย : นี่จ้างเดือนละล้านไม่มีใครอยากเป็นนะฮะ

พิธีกรหญิง : กำลังคิดว่าจะเขียนยังไงด้วยนะคะ

ท่านมีชัย : ก็อย่าทำ เขาห้ามไม่ให้ทำแล้ว

พิธีกรชาย : ทีนี้พวก ส.ส. ที่โดนหมดทั้งคณะเนี่ย ทั้งรัฐบาลเนี่ย พวกนี้เวลาเลือกตั้งกลับมาอีกได้ไหม ถ้าโดนด่านแรกที่อาจารย์บอกไว้แล้ว

ท่านมีชัย : ไม่ได้ โดน

พิธีกรชาย : แล้วอย่างเจ้าหน้าที่ ป.ป.ช. เนี่ย บางทีพอไปตั้ง ป.ป.ช. จังหวัดบึงเนี่ย แจกนามบัตรกันแล้วเนี่ย อาจารย์

ท่านมีชัย : อันนี้เราก็ได้รับทราบอยู่ แล้วก็กำลังคิดอยู่ว่าส่วนรายละเอียดพวกนี้มันจะอยู่ในกฎหมายลูก ถ้ารัฐธรรมนูญนี้ผ่านประชามติเราจะไปทำกฎหมายลูก แล้วไอพวกนี้เราจะลงไปแก้

พิธีกร : แล้วนิดเดียวสะอาจารย์ตอนท้าย ประชามติอาจารย์เอาใจจะอธิบายจะยังไงที่รัฐธรรมนูญที่อาจารย์ป็นให้ผ่านความเห็นชอบประชาชน

ท่านมีชัย : พอเสร็จเรียบร้อยแล้วก็จะมีความหนึ่งก่อนจะดำเนินการทำประชามติ ช่วงนั้นเราจะลงไปอธิบายให้ประชาชนเข้าใจซึ่งก็ต้องการความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งสถานีโทรทัศน์สถานีวิทยุแล้วก็ประชาชนที่สนใจ เราก็จะไปตามต่างจังหวัดเพื่อที่จะอธิบาย

พิธีกรหญิง : ก็จะได้ให้รายละเอียดเค้าด้วย อาจารย์คะกรณีผ่านประชามติ ไม่ผ่านประชามติ ผลสำหรับกรรมการร่างจะเป็นอย่างไรบ้าง

ท่านมีชัย : ถ้าผ่านประชามติกรรมการร่างก็จะลำบาก ต้องทำงานต่อไปอีกกระยะหนึ่ง หัวไม่วางหางไม่เว้น ถ้าไม่ผ่านกรรมการร่างก็สบาย ไปนอนบ้านนั่งดูคนอื่นเค้าร่างบ้าง

พิธีกรหญิง : ก็เดี๋ยวเรารอดูในร่างรัฐธรรมนูญเสร็จแล้ว แล้วก็เดี๋ยวก็จะมีการทำประชามติหลังจากนี้ด้วยนะคะ วันนี้ขอพระคุณมากนะคะ ท่านอาจารย์มีชัย ฤชุพันธุ์ ค่ะประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญนะคะ และนี่ก็คือจุดเปลี่ยนประเทศไทยในคืนนี้นะคะ จุดเปลี่ยนประเทศไทยสร้างแรงใจปฏิรูปค่ะ เจอกันใหม่คือพรุ่งนี้นะคะ สองทุ่มครึ่ง คืนนี้เราทั้ง ๓ คนลาไปก่อนนะคะ สวัสดีค่ะ ๓๓.๐๐

อวยพรวันปีใหม่

ท่านมีชัย : สวัสดีครับท่านผู้ชม ในวาระที่จะขึ้นปีใหม่ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญขอเรียนรายงานสั้น ๆ ต่อประชาชนเพื่อเป็นของขวัญปีใหม่ว่าในอดีตที่ผ่านมาประเทศไทยเรามีปัญหาถึงขั้นวิกฤตหลายครั้ง เหตุแห่งปัญหาเหล่านั้นสรุปได้แต่เพียงว่ามีการทุจริตประพฤติมิชอบในบ้านเมืองอย่างมากและคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้ตระหนักถึงความจริงข้อนี้และได้พยายามจะร่างรัฐธรรมนูญเพื่อให้ขจัดปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบให้หมดไปหรือเหลือน้อยที่สุดเท่าที่จะสามารถทำได้ตามกำลังความสามารถของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ในโอกาสขึ้นปีใหม่นี้ผมขอขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย พระสยามเทวาธิราช พระบารมีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถได้โปรดประทานพรให้ทุกท่านมีสุขภาพแข็งแรง มีความสุข มีความสงบในจิตใจ มีความมุ่งมั่นที่จะช่วยกันพัฒนาประเทศและมีความรักสามัคคีต่อกันตลอดไป ขอขอบคุณครับ

นางสาวกรรมา ประเสริฐ

วิทยากรปฏิบัติการ กลุ่มงานประธานรัฐสภา

ผู้จัดทำ